

دانشگاه تربیت معلم بزرگوار
دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی
گرایش فیزیولوژی ورزش

**تأثیر یک جلسه ورزش هوایی و امانده ساز با دو شدت متفاوت بر
میزان MDA سرمی در مردان سیگاری**

استاد راهنما
دکتر امیر حسین حقیقی

استاد مشاور
دکتر محمد رضا حامدی نیا

نگارش
عبدالحامد دری جانی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سوزنگند نامه دانش آموختگان دانشگاه تربیت معلم سبزوار

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه بر نگذرد

اینک که به خواست آفریدگار پاک ، کوشش خویش و بهره گیری از دانش استادان و سرمایه های مادی و معنوی این مرز و بوم، توشه ای از دانش و خرد گردآورده ام، در پیشگاه خداوند بزرگ سوگند یاد می کنم که در به کارگیری دانش خویش، همواره بر راه راست و درست گام بردارم. خداوند بزرگ، شما شاهدان، دانشجویان و دیگر حاضران را به عنوان داورانی امین گواه می گیرم که از همه دانش و توان خود برای گسترش مرزهای دانش بهره گیرم و از هیچ کوششی برای تبدیل جهان به جایی بهتر برای زیستن، دریغ نورزم. پیمان می بندم که همواره کرامت انسانی را در نظر داشته باشم و همنوعان خود را در هر زمان و مکان تا سر حد امکان یاری دهم. سوگند می خورم که در به کارگیری دانش خویش به کاری که با راه و رسم انسانی، آینین پرهیزگاری، شرافت و اصول اخلاقی برخاسته از ادیان بزرگ الهی، به ویژه دین مبین اسلام، مباینت دارد دست نیازم. همچنین در سایه اصول جهان شمول انسانی و اسلامی، پیمان می بندم از هیچ کوششی برای آبادانی و سرافرازی میهن و هم میهنانم فروگذاری نکنم و خداوند بزرگ را به یاری طلبم تا همواره در پیشگاه او و در برابر وجودان بیدار خویش و ملت سرافراز ، بر این پیمان تا ابد استوار بمانم.

نام و نام خانوادگی و امضا دانشجو

تقدیم به :

پدر و مادر بزرگوارم که دنیای روشن امیدهای زندگیم و فرشته های پاک سرشت و امید بخش عشق و آرزویم هستند که مرا در تمام مراحل زندگی یار و یاور، و در تحصیل و پیشرفت علم، پشتیبان و باعث دلگرمی من بوده اند.

اکنون که توفیق انجام این تحقیق با عنایت باری تعالی به بنده ارزانی گردید، آن را تقدیم می نمایم به همه معلمان و استادانم که هرچه تاکنون کسب کرده ام ثمره خدمات این عزیزان است. وجودم برایشان همه رنج بود و وجودشان برایم همه مهر. مویشان سپیدی گرفت تا رویم سپید بماند. آنان که فروغ نگاهشان، گرمی کلامشان و روشنایی رویشان سرمایه جاودانه زندگیم هستند. آنان که راستی قامتم در شکستگی قامتشان تجلی یافت. در برابر وجود گرامی شان زانوی ادب بر زمین می نهم و با دلی مملو از عشق و محبت بر دستانشان بوسه می زنم. از خدمات استاد گران قدر و ارجمند، جناب آقای دکتر امیرحسین حقیقی، که سمت راهنمایی بنده را به عهده داشتند و استاد گرامی، جناب آقای دکتر محمد رضا حامدی نیا که مشاور من در این رساله بودند، کمال تشکر و قدردانی را دارم. از داوران محترم، جناب آقایان دکتر سید علیرضا حسینی کاخکی و خانم عسکری که قبول زحمت نمودند نیز سپاسگزارم. بلندای وجودشان همه استوار.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

۲	۱-۱ مقدمه
۴	۱-۲ بیان مسأله
۵	۱-۳ ضرورت انجام تحقیق
۷	۱-۴ اهداف تحقیق
۸	۱-۵ سوالات اصلی تحقیق
۸	۱-۶ فرضیه های تحقیق
۸	۱-۷ محدودیت های تحقیق
۸	۱-۸ تعاریف عملیاتی واژه ها

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱۱	۱-۲ مقدمه
۱۱	۲-۱ مبانی نظری
۱۱	۱-۲-۱ مصرف سیگار
۱۲	۱-۱-۲-۱ عوارض مصرف سیگار
۱۴	۱-۱-۲-۲ اثرات نیکوتین بر بدن
۱۸	۱-۲-۲ رادیکال های آزاد
۱۹	۱-۲-۲-۱ دید کلی
۲۰	۱-۲-۲-۲ استرس اکسایشی
۲۰	۱-۳-۲-۱ اثرات شیمیایی و بیولوژیکی استرس اکسایشی

۲۱	۲-۳-۲-۲ گونه های اکسیژن فعال.....
۲۵	۳-۳-۲-۲ نقش استرس اکسایشی در بیماری ها.....
۲۶	۴-۳-۲-۲ نقش استرس اکسایشی در سرطان.....
۲۸	۴-۲-۲ سیستم آنتی اکسیدان.....
۲۹	۱-۴-۲-۲ دسته بندی دفاع های ضد اکسایشی.....
۲۹	۲-۴-۲-۲ معرفی آنتی اکسیدانت ها.....
۳۰	۵-۲-۲ استرس اکسیداتیو در افراد سیگاری.....
۳۱	۶-۲-۲ ورزش و استرس اکسایشی.....
۳۲	۱-۶-۲-۲ ورزش و پراکسیداسیون لیپید.....
۳۲	۲-۶-۲-۲ تاثیر ورزش بر دفاع اکسیدانی.....
۳۳	۳-۶-۲-۲ جنبه های حفاظتی آنتی اکسیدانت ها به هنگام ورزش شدید.....
۳۵	۴-۶-۲-۲ جنبه های حفاظتی آنتی اکسیدانت ها به هنگام ورزش شدید.....
۳۶	۵-۶-۲-۲ پاسخ های ضد اکسایشی به ورزش طولانی مدت.....
۳۸	۶-۶-۲-۲ سازگاری آنتی اکسیدانتی با تمرين منظم.....
۳۸	۷-۲-۲ مالون دی آلدھید.....
۳۹	۳-۲ پیشینه تحقیق.....
۳۹	۱-۳-۲ تحقیقات داخلی.....
۴۰	۲-۳-۲ تحقیقات خارجی.....

فصل سوم: روش شناسی تحقیق

۴۵	۱-۳ مقدمه.....
۴۵	۲-۳ جامعه آماری و نمونه تحقیق .....
۴۵	۳-۳ بیان روش تحقیق و نحوه گردآوری اطلاعات.....

۴۷	۱-۳-۱ نمونه گیری خونی
۴۷	۲-۳-۲ ویژگی ها آنتروپومتریکی و فیزیولوژی آزمودن ها
۴۸	۳-۴ روش اندازه گیری متغیرها
۴۹	۳-۵ پروتکل ورزش مقاومتی
۴۹	۳-۶ متغیرهای تحقیق
۵۰	۳-۷ بیان روش ها وابزارهای جمع آوری اطلاعات
۵۰	۳-۸ روش های آماری

فصل چهارم: یافته های تحقیق

۵۲	۴-۱ مقدمه
۵۲	۴-۲ یافته های تحقیق
۵۳	۴-۳ پاسخ مالون دی آلدھید (MDA) به ورزش هوایی و امانده ساز

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۵۸	۵-۱ مقدمه
۵۸	۵-۲ خلاصه تحقیق
۶۰	۵-۳ بحث و بررسی
۶۱	۵-۴ پراکسیداسیون لیپید
۶۸	۵-۴ نتیجه گیری
۶۸	۵-۵ پیشنهاد های برخواسته از تحقیق

۶۹	فهرست منابع و مأخذ
۸۰	پیوست ها

فهرست جداول

صفحه	شماره جدول
------	------------

جدول ۱-۴ ویژگی های آنتروپومتریکی و فیزیولوژیکی آزمودنی ها..... ۵۲

جدول ۲-۴ نتایج آزمون های آماری بر میزان MDA سرمی آزمودنی ها..... ۵۴

جدول ۳-۴ میانگین و انحراف معیار زمان رسیدن به واماندگی در دو شدت..... ۵۶

فهرست شکل ها

صفحه	شماره شکل
------	-----------

شکل ۱-۲ منابع ROS و نقش آنها در ایجاد سرطان..... ۲۱

شکل ۱-۴ میانگین تغییرات MDA قبل و بلافصله بعد ورزش در سه گروه..... ۵۵

نمودار ۲-۴ میانگین تغییرات MDA قبل و بلافصله بعد ورزش در سه گروه..... ۵۵

شکل ۳-۴ میانگین زمان رسیدن به واماندگی در دو شدت..... ۵۶

دانشگاه تехنیک شهرورد

فرم چکیده‌ی پایان‌نامه‌ی دوره‌ی تحصیلات تکمیلی

دفتر مدیریت تحصیلات تکمیلی

نام خانوادگی دانشجو: دری جانی	نام: عبدالحامد	شماره دانشجویی:
استاد راهنما: دکتر امیرحسین حقیقی	استاد مشاور: دکتر محمد رضا حامدی‌نیا	
دانشکده: تربیت بدنی و علوم ورزشی	رشته: تربیت بدنی	
مقطع: کارشناسی ارشد	تاریخ دفاع:	تعداد صفحات:
عنوان پایان‌نامه:		
تأثیر یک جلسه ورزش هوایی و امانده ساز با دو شدت متفاوت بر میزان MDA سرمی در مردان سیگاری		
کلیدواژه‌ها: استرس اکسایشی، مالون دی آلدھید(MDA)، افراد سیگاری، ورزش هوایی.		

هدف از تحقیق حاضر بررسی تاثیر یک جلسه ورزش هوایی و امانده ساز با دو شدت متفاوت بر میزان MDA سرمی در مردان سیگاری بود. به همین منظور ۱۲ مرد سیگاری با میانگین های (سن $۳۱ \pm ۱/۰$ سال، درصد چربی $۴/۹ \pm ۰/۲۶$ درصد و شاخص توده بدن $۹۶ \pm ۲/۲$ کیلوگرم بر متر مربع) به صورت داوطلبانه انتخاب و به صورت تصادفی در یک طرح متقاطع در سه حالت کنترل، ورزش هوایی و امانده ساز با شدت ۷۵-۷۰ درصد حداکثر ضربان قلب و ورزش هوایی و امانده ساز با شدت ۹۵-۹۰ درصد حداکثر ضربان قلب، قرار گرفتند. نمونه های خونی قبل، و بلا فاصله پس از اجرای آزمون جمع آوری شد. با بهره گیری از روش های آماری تحلیل واریانس(ANOVA) یک طرفه، فرض های تحقیق آزمون شد. پس از اصلاح نتایج نسبت به تغییرات حجم پلاسماء، مشخص گردید که میزان MDA در دو گروه تجربی نسبت به گروه کنترل به طور معناداری بالاتر بود. همچنین در مقایسه بین دو گروه تجربی مشاهده شد که ورزش هوایی با شدت ۹۵-۹۰ درصد حداکثر ضربان قلب نسبت به ورزش هوایی با شدت ۷۵-۷۰ درصد حداکثر ضربان قلب باعث افزایش بیشتری در MDA سرمی می گردد. می توان گفت که افراد سیگاری برای انجام فعالیت های بدنی، بهتر است از فعالیت هایی با شدت متوسط استفاده کنند زیرا تولید استرس اکسایشی در این فعالیت ها نسبت به فعالیت های با شدت بالاتر کمتر است.

فصل اول

طرح تحقیق

۱-۱ مقدمه

امروزه سیگار به عنوان یکی از مهمترین عوامل مرگ و میر انسان‌ها و در عین حال تنها علت قابل پیشگیری مرگ و میر و ناتوانی در دنیا محسوب می‌شود و هر ساله، استفاده از محصولات دخانیات تلفات سنگین و مرگ و میر انسانی شدیدی را در سراسر جهان سبب می‌شود (کمیته علمی خطرات بهداشتی تازه ظهرور یافته ۲۰۰۸). نیمی از افراد سیگاری در اثر عوامل مرتبط با سیگار کشیدن جان خود را از دست می‌دهند (لیندستروم^۱ ۲۰۰۸). به طور متوسط، افراد غیر سیگاری ۱۰ تا ۱۴ سال بیشتر از افراد سیگاری عمر می‌کنند (اگراوال^۲ ۲۰۰۵). بر اساس تخمین سازمان جهانی بهداشت هر ۸ ثانیه یک نفر در دنیا به علت استعمال دخانیات و سالانه ۴۲۰۰۰۰۰ نفر مرد در اثر عوامل مرتبط با کشیدن سیگار جان خود را از دست می‌دهند (مکای^۳ ۲۰۰۲). دود سیگار منبع گسترده‌ای برای تولید رادیکال آزاد می‌باشد (ویلیام^۴ ۱۹۹۷).

رادیکال یا رادیکال آزاد به اتم، مولکول یا یونی گفته می‌شود که دارای الکترون جفت نشده است. یک رادیکال آزاد می‌تواند دارای بار مثبت، منفی یا خنثی باشد. به عبارت دیگر رادیکال آزاد به اتم یا مولکولی اطلاق می‌گردد که به دلیل داشتن اربیتال نیمه پر با سایر اتم‌ها یا مولکول‌های آزاد یا غیرآزاد بدن، از جمله لیپیدها، پروتئین‌ها، قندها و DNA واکنش می‌دهد و آنها را اکسید می‌نماید (جین^۵ و همکاران ۲۰۰۹). کشیدن سیگار منجر به تشديد تشکیل رادیکال‌های آزاد می‌شود که درنهایت باعث به وجود آمدن استرس اکسایشی می‌گردد (آمبروس^۶ ۲۰۰۴ و آلبرگ^۷ ۲۰۰۲).

-
1. Lindstrom
  2. Agarwal
  3. Mackay
  4. William
  5. Jin
  6. Ambrose
  7. Alberg

استرس اکسایشی به عنوان عدم تعادل بین پر اکسیدان ها (گونه های رادیکال آزاد) و توانایی دفع آنها توسط بدن (آنتری اکسیدان ها) تعریف می شود (اگراوال و همکاران ۲۰۰۵). این استرس می تواند به واسطه افزایش تولید گونه های اکسیژن فعال یا کاهش سطح آنتی اکسیدان ها (گونه های آنزیمی و غیر آنزیمی) یا هر دو بوجود آید (ایرشاد^۱ ۲۰۰۲). استرس اکسایشی می تواند به بافت های چربی، پروتئین و DNA آسیب برساند و در نتیجه آن خطر ایجاد بیماری های زیادی تشديد می شود. بدن انسان مجهز به سیستمی به نام دفاع آنتی اکسیدانی می باشد. این سیستم شامل آنزیم های آنتی اکسیدانی و ویتامین های آنتی اکسیدانی می باشد که رادیکال های آزاد را پاکسازی می کند و از آسیب اکسایشی بدن جلوگیری می کند (ویلیامز^۲ ۱۳۸۶).

تحقیقات گزارش کرده اند که تمرينات کوتاه مدت هوازی به ویژه زمانی که با شدت بالا اجرا می شوند منجر به افزایش تولید رادیکال های آزاد شده و با سرکوب سیستم دفاعی آنتی اکسیدانی، باعث ایجاد استرس اکسایشی می شود (بلویران^۳ ۲۰۰۶، لووین^۴ ۱۹۸۷، نیس^۵ ۱۹۹۶، پولسن^۶ ۱۹۹۶). در نتیجه در انسان و حیوانات ، تمرينات بدنه شدید ممکن است منجر به وضعیتی گردد که دفاع آنتی اکسیدانی بافت های متعدد بوسیله واسطه های اکسیژنی فعال مغلوب گردد. واکنش رادیکالهای آزاد با غشاء سلولها منجر به تولید یکی از شاخص های استرس اکسایشی به نام مالون دی آلدھید^۷ (MDA) می شود که امکان اندازه گیری غیر مستقیم استرس اکسایشی را فراهم می کند (مک براید^۸ ۱۹۹۹). در این تحقیق تاثیر دو شدت فعالیت ورزشی وامانده ساز بر میزان MDA سرمی مردان سیگاری مورد بررسی قرار می گیرد.

-
- 1 . Irashad
  - 2 . Williamz
  - 3 . Belviran
  - 4 . Lovin
  - 5 . Niess
  - 6 . Poulsen
  - 7 . Malondialdehyde
  - 8 . McBride

۱-۲ بیان مسئله

سیگار کشیدن سلامتی انسان را به مخاطره می اندازد و به طور معناداری در شیوع بیماری های قلبی عروقی و مرگ و میر سهیم است (آمبروس ۲۰۰۴). اکنون مشخص شده که سیگار کشیدن و در معرض دود سیگار بودن یک عامل خطرزا برای بیماری های قلبی و عروقی، سرطان و بیماری های ریوی است (گلنتز^۱ ۲۰۰۱).

دود سیگار از دو بخش تشکیل شده است، دود و تار^۲. هر دوی این مواد منابع غنی از رادیکال های آزاد هستند (ولیام ۱۹۹۷). بیشتر رادیکال ها از گونه های اکسیژن فعال^۳ (ROS) و گونه های نیتروژن فعال^۴ (RNS) ناشی می شوند (کوپر^۵ ۲۰۰۲). اکثر رادیکال های آزاد تولید شده در محیط بدن اکسایشی هستند که باعث اکسید کردن مولکول های زیستی شامل کربوهیدرات ها، اسیدهای آمینه و اسیدهای چرب و نوکلئوتیدها می شوند (کوپر ۲۰۰۲). اغلب تحقیقات بیان کرده اند که اختلالات مرتبط با کشیدن سیگار به دلیل آسیب اکسایشی ناشی از رادیکال های آزاد تولید شده در دود سیگار و همچنین به دلیل اکسیدانهای واکنشی تولید شده به وسیله سیستم ایمنی است که توسط تحریک سیگار کشیدن فعال می شود (پیرور^۶ ۱۹۸۷). همچنین کشیدن سیگار منجر به تشدید تشکیل ROS می شود که در نهایت باعث ایجاد استرس اکسایشی می گردد (آمبروس ۲۰۰۴ و آبرگ ۲۰۰۲). مطالعات نشان داده است که هردوی فعالیت های کوتاه مدت هوایی و غیر هوایی شاخص های استرس اکسایشی را افزایش می دهد و بر تعداد زیادی از مولکول های آنزیمی و غیر آنزیمی تاثیر می گذارد (بلومر^۷ ۲۰۰۴، وولارد^۸ ۲۰۰۵، فیناد^۹ ۲۰۰۶). فعالیت هوایی با شدت بالا می تواند باعث عدم تعادل میان ROS و آنتی اکسیدان ها شود که استرس اکسایشی نامیده می شود

1. Glantz

2. Tar

3. Reactive oxygen species

4. Reactive nitrogen species

5. Cooper

6. Pyror

7. Bloomer

8. Vollaard

9. Finaud

(اورسو^۱ ۲۰۰۳). تحقیقات گزارش کرده اند که تمرینات کوتاه مدت هوازی به ویژه زمانی که با شدت بالا اجرا شوند منجر به افزایش تولید رادیکال های آزاد، و استرس اکسایشی می شوند (بلویران ۲۰۰۶، لووین ۱۹۸۷، نیس ۱۹۹۶، پولسن ۱۹۹۶).

واکنش رادیکالهای آزاد با غشاء سلولها منجر به تولید یکی از شاخصهای استرس اکسایشی به نام مالون دی آلدھید(MDA) می شود (مک براید^۲ ۱۹۹۹). اندازه گیری MDA به طور معمولی به عنوان شاخص لیپید پراکسیداسیون استفاده می شود (مک براید ۱۹۹۹).

با توجه به این که ممکن است فعالیت های ورزشی با شدت های مختلف تاثیرات متفاوتی بر شاخص های استرس اکسایش و یا حتی انواع مختلف آنها داشته باشد، سوال این است که انجام ورزش با چه شدتی می تواند بهترین فایده را جهت کاهش تولید رادیکال های آزاد و به دنبال آن کاهش سطوح MDA در افراد سیگاری داشته باشد. لذا هدف تحقیق حاضر مقایسه تاثیر ورزش هوازی و امانده ساز با شدت‌های ۷۰-۷۵ و ۹۰-۹۵ درصد حداقل ضربان قلب بر میزان MDA سرمی در مردان سیگاری می باشد.

۱-۳ ضرورت انجام تحقیق

سیگار کشیدن و در معرض دود سیگار بودن به طور معناداری در شیوع بیماری های قلبی عروقی، بیماری های ریوی، سرطان و مرگ و میر سهیم است (آمبروس ۲۰۰۴ و گلنتر ۲۰۰۱). تحقیقات بیان کرده اند که کشیدن سیگار باعث افزایش ابتلا به دیابت نوع دوم می شود (ویلی^۳ ۲۰۰۷). به نظر می رسد سیگار کشیدن باعث تولید مواد سرطانزا و در نهایت باعث به وجود آمدن بعضی سرطان ها نیز می شود (آمز ۱۹۸۱ و پریور ۱۹۸۷). یک جلسه تمرین می تواند منجر به فعال شدن چندین مکانیسم مجزای تولید رادیکال های آزاد شود (بلوومر ۲۰۰۵). به نظر می رسد تنها فعالیت با شدت بالا و مدت

1. Urso

2. McBride

3. Willi

طولانی می تواند منجر به افزایش در تولید رادیکال های آزاد شود (لووین ۱۹۸۷ و نیپس ۱۹۹۶ و پولسن ۱۹۹۶). افزایش شکل گیری رادیکالهای آزاد در اثر فعالیتهای ورزشی و خاصیت اکسید کنندگی این ملکولها، موضوعی است که به نظر می آید با دانسته های عمومی افراد در مورد تاثیرات مثبت فعالیتهای بدنی در تعارض باشد، اما باید دانست که بدن انسان در مقابل خاصیت اکسایشی و همچنین تولید این مواد تنها نیست و از طریق مکانیسمهایی که با این مواد مقابله می کنند، از خود محافظت می کند. این مکانیسمها در مجموع سیستم ضد اکسایشی (آنتری اکسیدانی) بدن نامیده می شوند. سیستم آنتری اکسیدانی بدن انسان، وظیفه دارد تا با تولید و بکارگیری مواد ضد اکسایشی موجب قطع زنجیره واکنشهای ایجاد شده بوسیله رادیکالهای آزاد شوند. آنتری اکسیدانها ضمن واکنش با رادیکالهای آزاد، خود به رادیکالهای آزاد ضعیفی تبدیل می شوند که دیگر تمایلی به واکنش با ملکولهای اطراف خود ندارند (آدامز^۱ ۲۰۰۲) در همین راستا تنها تحقیقی که بر روی افراد سیگاری همکارانش (۲۰۰۳) بود. آنها تاثیر یک جلسه ورزش هوایی را بر شاخص MDA در سیگاری های مزمن بررسی کردند. ۱۰ مرد جوان سیگاری و ۱۰ مرد جوان غیر سیگاری ورزش ۳۰ دقیقه رکاب زدن با شدت ۶۰ درصد حداقل اکسیژن مصرفی را اجرا کردند. پس از ورزش تفاوت معناداری در غلظت های MDA بین دو گروه مشاهده نشد. حامدی نیا و همکارانش (۱۳۸۱) تاثیر یک جلسه ورزش هوایی وامانده ساز را بر شاخص MDA در دانشجویان ورزشکار بررسی کردند. بعد از ورزش تفاوت معناداری در سطوح MDA مشاهده نشد. از طرف دیگر، برخی از بررسی ها افزایش سطوح MDA را بعد از یک جلسه ورزش هوایی درمانده ساز در مقایسه با قبل از ورزش را نشان دادند (آشتون^۲ ۱۹۹۸ ، نخستین روحی ۱۳۸۶). همچنین کاراندیش و همکارانش (۱۳۸۷) کاهش شاخص MDA را بعد ورزش نشان دادند. از مجموعه گزارش های موجود چنین استنباط می شود که برحسب نوع فعالیت بدنی، شدت تمرینات بدنی، میزان آمادگی افراد و

1 . Adams

2. Surmen

3. Ashton

سازگاری آنان به تمرینات ورزشی، می توان افزایش، کاهش و یا عدم تغییر سطوح MDA را پس از ورزش انتظار داشت. از طرفی شناخت روشهای تمرینی متعدد که باعث تولید کمتر رادیکال آزاد در افراد شود می تواند به مریبیان و کسانی که در جهت سلامت عمومی تلاش می کنند کمک نماید تا در توصیه به افرادی که مشکلات گوناگونی از ROS به همراه دارند با دید بهتری عمل نموده و افراد سیگاری را به صورت آگاهانه مورد راهنمایی قرار دهند.

همچنین تحقیقات گذشته بیشتر تاثیر تمرینات هوایی با شدت‌های مختلف را بر روی افراد سالم بررسی کرده اند(بلویران ۲۰۰۶، بلوومر ۲۰۰۴، فیناود ۲۰۰۶، آلبرگ ۲۰۰۲، آمبروس ۲۰۰۴) و تا جایی که ما بررسی کردیم در زمینه افراد سیگاری که تحت شرایط مختلف در معرض استرس اکسایشی قرار دارند تحقیقی انجام نگرفته است. لذا ضروری است تا چنین تحقیقی صورت بگیرد.

۱-۴-۱ اهداف تحقیق

۱-۱-۱ هدف کلی

بررسی اثر یک جلسه ورزش هوایی وامانده ساز با دو شدت متفاوت بر میزان MDA سرمی در مردان سیگاری.

۱-۲-۱ اهداف جزئی

۱. اثر یک جلسه ورزش هوایی وامانده ساز با شدت ۷۵-۷۰ درصد حداکثر ضربان قلب بر

میزان MDA سرمی در مردان سیگاری.

۲. اثر یک جلسه ورزش هوایی وامانده ساز با شدت ۹۵-۹۰ درصد حداکثر ضربان قلب بر

میزان MDA سرمی در مردان سیگاری.

۳. مقایسه اثر یک جلسه ورزش هوایی وامانده ساز با شدت ۷۵-۷۰ و ۹۵-۹۰ درصد حداکثر ضربان

قلب بر میزان MDA سرمی در مردان سیگاری

۵-۱ سوالات اصلی تحقیق

آیا یک جلسه ورزش هوازی وامانده ساز با شدت ۷۰-۷۵ و ۹۰-۹۵ درصد حداکثر ضربان قلب اثر معناداری بر میزان MDA سرمی مردان سیگاری دارد؟

۶-۱ فرضیه ها

۱. یک جلسه ورزش هوازی وامانده ساز با شدت ۷۰-۷۵ درصد حداکثر ضربان قلب باعث افزایش معنی دار میزان MDA سرمی در مردان سیگاری می شود.
۲. یک جلسه ورزش هوازی وامانده ساز با شدت ۹۰-۹۵ درصد حداکثر ضربان قلب باعث افزایش معنی دار میزان MDA سرمی در مردان سیگاری می شود.
۳. یک جلسه ورزش هوازی وامانده ساز با شدت ۹۰-۹۵ درصد حداکثر ضربان قلب نسبت به یک جلسه ورزش هوازی وامانده ساز با شدت ۷۰-۷۵ درصد حداکثر ضربان قلب باعث افزایش معنی دار و بیشتری در میزان MDA سرمی، در مردان سیگاری می شود.

۷-۱ محدودیت های تحقیق

عدم کنترل دقیق رژیم غذایی آزمودنی ها

عدم کنترل دقیق نوع و تعداد سیگار مصرفی در روز

۸-۱ تعاریف عملیاتی واژه ها

- ۱-۱-۱- مالون دی آلدھید: مالون دی آلدھید یکی از آلدھید های مهم ناشی از پراکسیداسیون لیپیدهای غشاء می باشد. مالون دی آلدئید (MDA) محصول پراکسیداسیون لیپید، امکان اندازه گیری غیر مستقیم استرس اکسیداتیو را فراهم می کند (استربویر ۱۹۹۱). این شاخص با استفاده از کیت مخصوص و روش Elisa اندازه گیری می شود.

۹۰-۹۵ و ۷۰-۷۵ با شدت دویden نوارگردان بروی مداوم منظور دویden هوازی وامانده ساز: ۲-۷-۱

درصد حداکثر ضربان قلب است تا زمانی که آزمودنی دیگر قادر به ادامه دویden نباشد.

۱-۳-۷-۱ فرد سیگاری (سیگاری قهار): مردانی می باشند که روزانه حداقل ۲۰ عدد سیگار مصرف می

کنند (سازمان بهداشت جهانی).

فصل دوم

مبانی نظری

و پیشینه تحقیق

۱-۲ مقدمه

این فصل به پیشینه تحقیق می پردازد که در دو بخش تنظیم شده است:

در بخش اول، مبانی نظری تحقیق مورد بررسی قرار می گیرد.

بخش دوم نیز مروری بر پیشینه تحقیق دارد. این بخش تحقیقات داخلی و خارجی را مورد بررسی قرار می دهد.

۲-۱ مبانی نظری

۱-۲-۱ مصرف سیگار

با توجه به گسترش بیش از حد مصرف مواد مخدر در جوامع بشری، این مسئله به عنوان یکی از بزرگ ترین معضلات مهم بشری مطرح است. در این بین، استعمال سیگار یکی از مهم ترین معضلات بهداشتی بشر در سالهای اخیر بوده است.

امروزه سیگار به عنوان یکی از مهمترین عوامل مرگ و میر انسان ها و در عین حال تنها علت قابل پیشگیری مرگ و میر و ناتوانی در دنیا محسوب می شود و هر ساله ، استفاده از محصولات دخانیات تلفات سنگین و شدیدی را در سراسر جهان سبب می شود. در هر سال تعداد مرگ مرتبط با بیماریهای حاصل از مصرف توتون ۵ میلیون نفر می باشد و تخمین زده می شود اگر الگوهای فعلی سیگار کشیدن ادامه یابد، این میزان به حدود ۱۰ میلیون مرگ در سال، تا سال ۲۰۲۰ برسد (کمیته علمی خطرات بهداشتی تازه ظهر یافته^۱). این آمار نشان دهنده افزایش روز افزون تعداد افراد

---

۱ . Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks